

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e17372/facsimile.pdf> (tilgået 17. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

med Rigsdagens Samtykke tillige overlæg Regjeringens Forslag til den fremmede Stat, dog ikke kunde forelægge Regjeringens Ende udenfor Rigt. Man indholder altsaa, at det tillige: I intet Tilfælde kan han forelægge Regjeringens Ende udenfor Rigt."

Paragrafen vilde altsaa efter Majoritetens Indstilling komme til at lide følgende:

„Kongen kan i intet Tilfælde blive Regent i nogen fremmed Stat."

I intet Tilfælde kan han forelægge Regjeringens Ende udenfor Rigt."

„Kongen kan uden Rigsdagens Samtykke kun tillige være Regent i Hertugdømmene Holsten og Slesvig."

I intet Tilfælde kan han forelægge Regjeringens Ende udenfor Rigt."

Jeg vil alene tilføje, at forsaavidt Minoriteten har bemærket, at den ikke har fundet sig ganske tilfreds med Majoritetens Forslag, der forekommer den mindre klart at udtrykke Paragrafens Tank, tror jeg paa Majoritetens Regne at kunne gjøre den Tilføielse, at vi egentlig ikke selv ere saa aldeles tilfreds med vort Forslag; men Forsamlingens Medlemmer vilde uden tvivl fra Afsigtene vide, at det ikke er saa let at afskaffe denne Paragraf. Jeg tror, at Minoriteten til Gjengjæld vil tilføie, at den ikke heller er ganske tilfreds med sit Forslag, thi det er neppe muligt Dens naar det hedder: „Kongen kan uden Rigsdagens Samtykke kun tillige være Regent i Hertugdømmene Holsten og Slesvig"; sulde altsaa nogen af Forsamlingens Medlemmer enten nu eller ved den endelige Behandling se sig nødt til at foreslaa nogen Udskiftelse af Paragrafen, som virkelig kunde tilfredsstille alle, da vilde vi vist være meget vel fornøjede derved.

Ordfør. Reaktionen af Udvalget til Paragraf forekommer mig ligegyldigt at være aldeles tilfredsstillende, som Reaktionen af det tilfældige Anvendelsen, det Hertugdømmene Holsten og Slesvigs Forhold til Kongeriget, der er saaledes betegnet, at det fremgaar, at disse kunde ikke udgøre selvstændige Stater, men ere forskjellige Dele af den danske Stat; jeg tillader mig endogsaa, det jeg refererer mig til Anvendelsen, at foreslaa følgende Reaktionen: „Som Overblik for Danmarks Rige og de dermed forbundne Hertugdømmer Holsten og Slesvig kan Kongen ikke tillige være Overhoved for nogen anden Stat uden Rigsdagens Samtykke."

Ræder. Det forekommer mig, at den Reaktionen, som er gjort af Udvalget, er aldeles tilfredsstillende; den siger, at Kongen kan ikke uden Rigsdagens Samtykke blive Regent i nogen fremmed Stat, men det kunde jo være, at en fremmed Regent blev Konge i Danmark. Der er ligesaaen Udigt til, at en Ghuefæste af Guds kan blive Konge i Danmark, som at Kongen af Danmark kan blive Ghuefæste af Guds. Jeg finder heller ikke, at Minoritetens Reaktionen er ganske påskende, og jeg besvolder mig i sin Hensende til den ærede Ordførers Bemærkning. Jeg har derfor ogsaa været at foreslaa en anden Reaktionen, overforende det til Forsamlingens Beslutning, hvorefter den maatte være følgende: den vil lide følgende: „Kongen, som fremdeles er regjerende Hertog i Holsten og Slesvig, kan uden Rigsdagens Samtykke ikke tillige være Regent i en fremmed Stat." Hverviis tørte jeg og tillade mig at bemærke, at det maatte behøves en Bestemmelse om, med hvilken Majoritet dette Spørgsmaal kunde afgjøres, som her er udfaldet; jeg antager, at det kan behøves simpel Majoritet, men indimellem er det dog et Punkt, som maatte trænge til at overveies noget nære.

V. D. Brønne. Jeg tror vist, at den Minoritet, som har holdt sig egnet bestemmer sig, som indvender, hvad den ærede Ordfører har bemærket, at Minoritetens Forslag til denne Paragraf ikke kan rejse sig af at være muligt Dens; men jeg mener, at man i Valget mellem enten at sige Regent, som ikke er tilfredsstillende, eller Regent, som er tilfreds i mindre tilstrækkelig Dens, maatte foretrække det sidste fremfor at vælge en uheldig Betegnelse. Det er allerede af de 2 ærede Rigsdagmænd, som have været her, bemærket, hvorefter Udvalget „blive Regent i en fremmed Stat" kan medføre utvilsomme Tvivl i Forhøiden; men jeg mener, at dette ikke kan være

Tilfældet med Guden til de Udvalgte, som af Minoriteten er påskende; men naar det hedder, at Kongen uden Rigsdagens Samtykke kan tillige være Regent i Hertugdømmene Holsten og Slesvig, sulter dette sig naturligen til det, som er indført Grundlovsudvalget Dens, saaledes som dette af Udvalget Herved var foreslaaet betegnet, nemlig „Danmarks Rige", eller saaledes, som Udvalget siger det „Kongeriget Danmark og Slesvig", og ved saaledes at sige, at Kongen kan være Regent i Hertugdømmene Holsten og Slesvig uden Rigsdagens Samtykke, er det betegnet Regent, som siger udenfor det, som er Ghuefæste for Grundlovsudvalget Dens. Derved mener jeg ogsaa — hvad de to andre ærede foresaaende Taleres Forslag kunde give Anledning til —, at det ikke bliver Spørgsmaal om nogenfærdig Udveksling af Hertugdømmene Holsten og Slesvigs Forhold til Kongeriget.

F. Jespersen. Jeg vilde tillade mig at være det Luste, at den næstsidste Taler vilde foreslaa den Forsigt, som da er mellem, at Kongen af Danmark ikke kan være Regent i nogen fremmed Stat, og at en fremmed Stats Regent ikke kan være Konge i Danmark, thi jeg kan ikke indse anden Forsigt derimellem end Ordens Orden.

Ræder. Det er kun en Reaktionen, som her er Tale om, og det ligger i en Reaktions Natur, at det kan er Ordene, der skulle forevendes, men Tingene bliver vistnok den samme.

Ordfør. Jeg kan ikke andet end være aldeles enig med Comiteen, forsaavidt den ønsker Forandring i Udvalgets Reaktionen, som jeg finder aldeles nødvendig. Forsaavidt der er Spørgsmaal om Voks den, hvorpaa det, som var Ghuefæsten med Udvalget § 3, skal afskaffes i den tilkomende Grundlov, kan det ikke nægtes, at Minoritetens Indstilling udtrykker det, som virkelig er Tanken, at Kongen skulde være blivende Konge af Danmark som overtaget en fremmed Stats Regjering, men ogsaa, at Ingen, som forhen er Regent i en fremmed Stat, kan uden Rigsdagens Samtykke blive Konge af Danmark. Som det ogsaa er effekten af de Medlemmer, som have talt i Sagen, er Udvalget indtil videre saadanne, som man i alle Henseender kunde ønske, og jeg tror ogsaa, at en anden Udvalgte kunde være mulig. Det er forøvrigt ikke vigtigt, og jeg vil for Tilfældet ikke opholde mig videre derved, men kan bemærke, at af de Medlemmer af Paragrafen, som ere bleve foresaaede, sulde jeg holde den, som er foreslaaet af den ærede Rigsdagmand for Slesvig Amt (Ræder), for at være den hensigtsmæssigste; men jeg forbeholder mig under den endelige Behandling muligen at stille et Amendment, som blot sulde gaae ud paa en anden Udvalgte af den Tank, som man er enig om, ligger saavel i det oprindelige Udsagn, som i de to forskellige Amendments, som ere gjorte af Udvalget. Hvad angaar den foresaaede Tilføielse, kunde den være aldeles betydningsløs. Naar det beror paa Rigsdagens Samtykke, hvorefter at Regent, som allerede er i Besiddelse af en fremmed Throne, senere ved Kro kan komme paa Danmarks Throne, eller hvorefter at Regent, som er Konge i Danmark, maatte overtage Regjeringen i en fremmed Land, mener jeg, at man kunde overlade til Rigsdagen i sin Tid at bestemme de nærmere Betingelser, under hvilke dette kan ske, og at man ikke sulde binde den ved en saadan Regel som den, der her er givet. Jeg vil vistnok troe, at under de allerede omhandlede Omstændigheder vil det være det hensigtsmæssigste, og vil vistnok ogsaa blive foreslaaet af Rigsdagen, at Den, som vil være Konge i Danmark, skal have sit Regjeringssted her i Rigt; men man kan ikke let tænke sig **Udvalget** muligt **Udvalget**, som **Udvalget** ophøves, og som kunde gjøre Modifikationer tilsvarende. Indimellem er det let at tænke sig, at man kunde ønske saadanne Modifikationer, hvilken Bestemmelse er saaledes at foreslaa, at Kongen bestemt skal have sit Ophold i Danmark og ikke maatte indimellem nogle Maaneder af Aaret opholde sig i en anden Stat, hvortil Throne han ved Valg eller Kro kunde erhverve. Jeg tror derfor, det var hensigtsmæssigste at udelade dette Tilføi. Jeg har høvrigt hørt ogsaa Tale i en **Udvalgte**, end der indtil har været Spørgsmaal om, nemlig om **Udvalgte**, hvorpaa Udvalget og Comiteens Forslag sulde foreslaa, om i disse næstsidste Rigsdags Samtykke, saaledes som ved enkelte andre Udvalgte er bestemt, og som i et Tilfælde som dette ogsaa maatte at kunne være